

WYSTAWA



## LNIANA KONFEKCJA

Wystawa prezentuje ostatni proces produkcji prowadzony w Zakładach Lniarskich w Żyrardowie, a mianowicie etap konfekcjonowania, czyli szycia i haftowania, podczas którego wyroby nabierały ostatecznego wyglądu. Głównymi eksponatami jest kilkanaście przemysłowych maszyn szwalniczych pochodzących z lat 70. i 80. XX wieku, w tym maszyny do ozdobnego wykończenia tkanin. Na wystawie wyeksponowano również hafciarkę wraz z kopiarką wzornic oraz oryginalne wzory haftów, które były projektowane i wykonywane przez Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego w Żyrardowie. Wystawę wzbogacają gabloty wystawiennicze wykonane ze stołów szwalniczych, w których umieszczono oryginalne wyroby wyprodukowane w zakładach, a także plansze ekspozycyjne przybliżające tematykę produkowanych towarów i sieci ich dystrybucji oraz zdobywanych przez fabrykę nagród.

Wystawa „Lniana konfekcja” rozpoczyna zwiedzanie Muzeum Lniarstwa w Żyrardowie, umożliwiając na wstępie zapoznanie się z gotowymi towarami, których cykl technologiczny produkcji został omówiony na pozostałych ekspozycjach.

**PRZEWODNIK DLA NIEWIDOMYCH I NIEDOWIDZĄCYCH**  
Jeżeli zwiedzasz wystawę z osobą niewidomą lub niedowidzącą, wypożycz u pracownika Muzeum bezpłatny przewodnik wydrukowany w czarnodruku i języku Braille'a.

### Zwiedzanie wystawy

poniedziałek:  
*nieczynne*

wtorek – piątek:  
10:00 – 15:00

sobota – niedziela:  
11:00 – 18:00

*(w weekendy czynne wyłącznie  
od kwietnia do końca października)*

**Zwiedzanie z przewodnikiem wymaga  
wcześniejszego kontaktu telefonicznego**



MUZEUM LNIARSTWA  
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

**Muzeum Lniarstwa  
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie**

ul. Dittricha 18, 96-300 Żyrardów  
tel. 793 134 703

e-mail: [rezerwacje@muzeumlniarstwa.pl](mailto:rezerwacje@muzeumlniarstwa.pl)  
[www.muzeumlniarstwa.pl](http://www.muzeumlniarstwa.pl)  
FB/MuzeumLniarstwaŻyrardow

PRZEWODNIK PO WYSTAWIE



MUZEUM LNIARSTWA  
im. Filipa de Girarda w Żyrardowie

Dofinansowano ze środków  
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego  
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury



Ministerstwo  
Kultury  
i Dziedzictwa  
Narodowego

# LNIANA KONFEKCJA



## WSTĘP

Już od samego początku uruchomienia żyrardowskiej fabryki w 1833 roku produkowane w niej towary były uważane za znakomite jakościowo. Natomiast największy rozgłos uzyskały pod koniec XIX wieku, kiedy zakłady zostały uznane za największą fabrykę w Europie, stając się monopolistą na rynku lnianym. Z czasem nawet nazwa „Żyrardów” stała się gwarancją najwyższej jakości produktów, wzornictwa i estetyki, o czym świadczą liczne wyróżnienia i medale zdobywane podczas międzynarodowych wystaw i targów. Renoma zakładów powróciła w okresie powojennym, gdy w zakładach produkowano głównie tkaniny lniane i lniano-bawełniane, w tym tkaniny żakardowe. Asortyment fabryki oferował szeroki wachlarz tkanin odzieżowych, dekoracyjnych czy obiciowych, produkowano serwety, bieżniki, ścierki oraz obrusy odpasowane lub z metra.

Po zamknięciu Zakładów Lniarskich w 1999 roku, gdy prywatna spółka podjęła próbę ratowania żyrardowskiego przemysłu i przeniosła część maszyn do obiektu stanowiącego obecnie siedzibę Muzeum Lniarstwa, na niniejszej hali wystawienniczej uruchomiono szwalnię, która do 2012 roku umożliwiała szycie na miejscu konfekcji pościelowej, obrusów, serwetek czy toreb.

## KROK 1. Bogactwo wzorów wyrobów lnianych

W gablocie umieszczono kolorowe serwety i obrusy z nadrukiem wykonanym metodą sitodruku, które zostały wyprodukowane w Żyrardowskich Zakładach Przemysłu Lniarskiego im. Rewolucji 1905 r. w II połowie XX wieku. W tej części wystawy, na jednej ze ścian zaprezentowano również drewniane szablony do wykroju obrusów.

## KROK 2. Żyrardowski len inspiruje

Na manekinach zaprezentowano dwa komplety odzieży z kolekcji konfekcji damskiej zaprojektowanej przez znaną projektantkę Xymenę Zaniewską. Kolekcja została uszyta na początku XXI wieku z tkanin wyprodukowanych w żyrardowskiej fabryce.

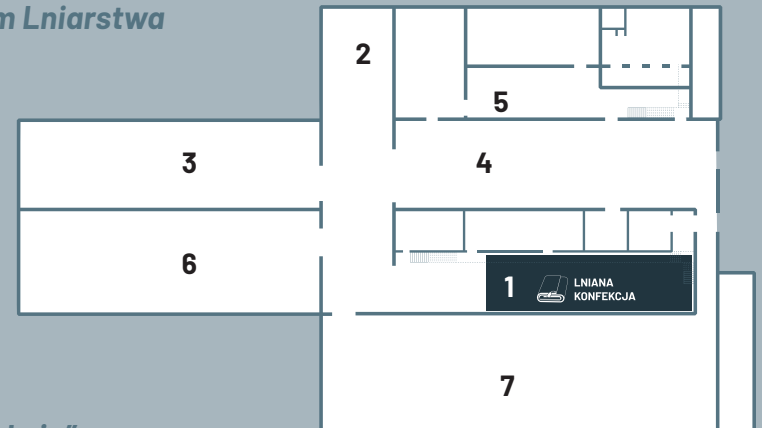
## KROK 3. Światowa sieć dystrybucji towarów

Na planszy ekspozycyjnej, w formie graficznej mapy świata, przedstawiono w sposób przestrzenny sieć dystrybucji żyrardowskich wyrobów z II połowy XX wieku. Za pomocą lnianej przędzy połączono na mapie punkt wskazujący na Żyrardów z najważniejszymi państwami, do których eksportowano towary, w tym do Japonii, Australii, Kanady czy USA.

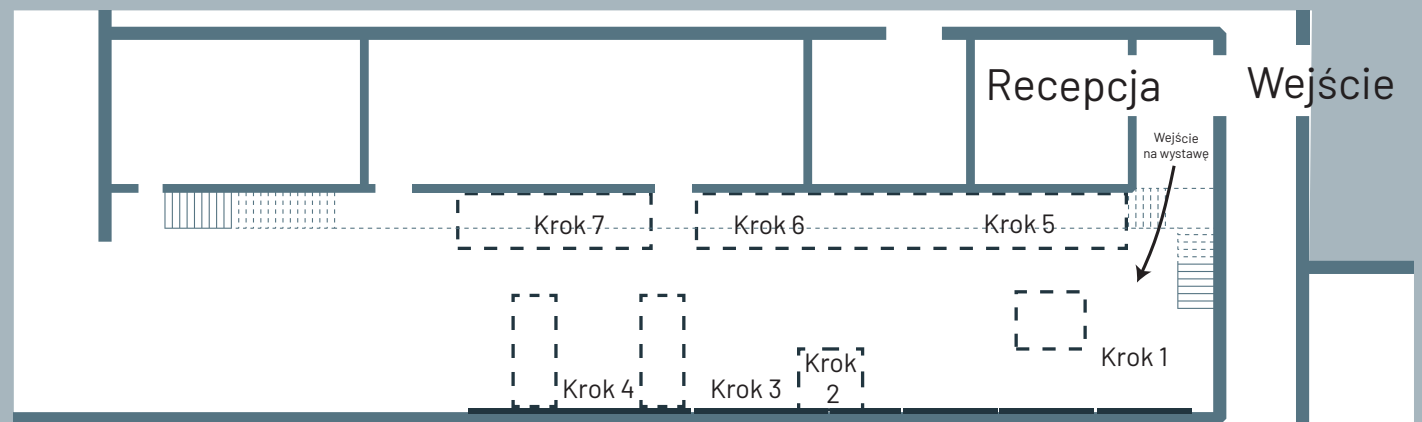
## Lokalizacja wystawy na terenie Muzeum Lniarstwa

### Kolejność zwiedzania wystaw

1. Lniana konfekcja
2. Żyrardów. Miasto lnem tkane
3. WySNUTE nici
4. Żakardowe wzory
5. Nić łącząca przeszłość z teraźniejszością
6. Wykończone tkaniny
7. Tkanie sita



## Plan zwiedzania wystawy „Lniana konfekcja”



## KROK 4. Strefa szwalni

W tej części ekspozycji zaprezentowano osiem oryginalnych wzorów haftu, a także wzorniki tkanin produkowanych w zakładach w II połowie XX wieku. Natomiast w podświetlonej gablocie wystawienniczej, która została wykonana z oryginalnego stołu krojczego, umieszczono bele z tkaninami gładkimi, jak i żakardowymi, które zostały utkane na krosnach stanowiących ekspozyty Muzeum Lniarstwa.

## KROK 5. Dekoracyjne ściegi zdobnicze

Maszyny zdobnicze służyły do wykonania ściegu dekoracyjnego, który stosowany był głównie do wykończania obrusów czy serwet. Znajdziemy tu kroszetkę, która tworzy specjalistyczny ścieg łańcuszkowy, a także maszynę wykonującą ścieg baratto czy me-reżkarkę tworzącą ścieg ażurowy zwany mereżką.

## KROK 6. Podstawowe maszyny do konfekcjonowania wyrobów

Zaprezentowane na wystawie stębnowki to jedne z najbardziej powszechnych maszyn szwalniczych służące do konfekcjonowania wyrobów, umożliwiające szycie ścięciem prostym, tworzącym jedną nieprzerwaną linię. Natomiast kolejne trzy urządzenia to overlocki, które służyły głównie do obrzucania krawędzi tkanin, tworząc ścieg elastyczny.

## KROK 7. Hafciarka oraz kopiarka wzornic

Hafciarka stosowana była przez Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego w Żyrardowie do haftowania jednokolorowych wzorów na tkaninach w celu sprawdzenia ich przed wdrożeniem do produkcji przemysłowej. Wyposażona jest w czytnik wzornicy taśmowej, który pozwalał na sterowanie maszyną i wyhaftowanie konkretnego zapisanego na taśmie wzoru. Natomiast kopiarka służyła do wykonania wzornic taśmowych z zaprogramowanym w postaci wybitych niewielkich otworów wzorem.

**Dziękujemy za odwiedzenie wystawy!**